

سیاوش بیضایی

ترانه‌های محلی ایران

برای پیانو

(جلد یکم و دوم)

۵۲ ترانه محلی از مناطق گوناگون ایران

Shiraz-Beethoven.ir

Siavash Beizai
52 Persian Folksongs
from different regions of Iran
for Piano
Vol. 1 & 2

Shiraz-Beethoven.ir

صفحه Page

- ۲۷- شلیل. *Sholeyf*. (بختیاری. Bakhtiari) 39
- ۲۸- واران واران. *Vārān Vārāne*. (کردستان. Kordestan) 40
- ۲۹- بزران. *Bezerān*. (لرستان. Lorestan) 42
- ۳۰- سیمای جان. *Simāy djan*. (گیلان. Gilan) 43
- ۳۱- دای دانی جون. *Dāy Dāi djuni*. (بختیاری. Bakhtiari) 44
- ۳۲- داغ گل. *Dāgh-e Gol*. (بختیاری. Bakhtiari) 45
- ۳۳- لالائی. *Lālāf*. (مازندران. Mazandaran) 46
- ۳۴- لالائی شیرازی. *Lālāf-e Shirāzi*. (فارس. Fars) 47
- ۳۵- لای لای. *Lāy lāy*. (آذربایجان. Azarbaidjan) 48
- ۳۶- دی بلال. *Deybalālom*. (بختیاری. Bakhtiari) 49
- ۳۷- ماله بار. *Mālebār*. (لرستان. Lorestan) 50
- ۳۸- ساقینامه. *Sāghināme*. (کردستان. Kordestan) 52
- ۳۹- شوربندان. *Shorbandān*. (بلوچستان. Baluchestan) 54
- ۴۰- بلال بلال. *Balāl balālom*. (فارس. Fars) 56
- ۴۱- درنه جان. *Darene djan*. (مازندران. Mazandaran) 57
- ۴۲- آی قیز. *Āy Ghiz*. (آذربایجان. Azarbaidjan) 58
- ۴۳- سه گذار. *Seh Godār*. (خراسان. Khorasan) 60
- ۴۴- پاپو سلیمانی. *Pāpu Soleymāni*. (کردستان. Kordestan) 62
- ۴۵- یک گلی سایه کفر. *Yek Goli*. (فارس. Fars) 63
- ۴۶- گل پامچال. *Gole Pāmchāl*. (گیلان. Gilan) 64
- ۴۷- عزیز جون. *Aziz djun*. (مازندران. Mazandaran) 66
- ۴۸- دختر شیرازی. *Dokhtar shirāzi*. (فارس. Fars) 67
- ۴۹- ریکا جان. *Rikā djam*. (مازندران. Mazandaran) 68
- ۵۰- تو بیا. *To biā*. (فارس. Fars) 70
- ۵۱- دای نی. *Dāy ni*. (بختیاری. Bakhtiari) 71
- ۵۲- شی آبوشی. *Shi Abushi*. (دزفول. Dezful) 72

- ۱- دختر بویراحمدی. **Bolrahmadi** (فارس. Fars) 7
- ۲- پاچه لیلی. **Pāche Layli** (گیلان. Gilan) 8
- ۳- میری. **Miri** (لرستان. Lorestan) 9
- ۴- ابروگمون. **Abrukamun** (بختیاری. Bakhtiari) 10
- ۵- سوزه رخ. **Sozeh Rokh** (بختیاری. Bakhtiari) 11
- ۶- عاشق بونم لیلی. **Āshagh bubom** (گیلان. Gilan) 12
- ۷- کورشاه. **Koreshāh** (بختیاری. Bakhtiari) 13
- ۸- هی یار هی یار. **Hey Yār hey Yār** (مازندران. Mazandaran) 14
- ۹- کوهستان. **Kuhestān** (کردستان. Kordestan) 15
- ۱۰- نینای نای. **Nināy nāy** (بختیاری. Bakhtiari) 16
- ۱۱- شیرعلیمردان. **Shirallimardān** (لرستان. Lorestan) 18
- ۱۲- رشیدخان. **Rashid khān** (خراسان. Khorasan) 18
- ۱۳- دمگل دمگل. **Damkol Damkol** (کردستان. Kordestan) 19
- ۱۴- مجنون نبوذه. **Madjnun nabudom** (خراسان. Khorasan) 20
- ۱۵- سحر. **Sahar** (لرستان. Lorestan) 22
- ۱۶- دویه دویه. **Do be do** (کردستان. Kordestan) 23
- ۱۷- آی لاجین. **Āy Lāchin** (آذربایجان. Azarbaidjan) 24
- ۱۸- آسمو آسمو. **Asmar Asmar** (کردستان. Kordestan) 25
- ۱۹- گلگم. **Golekam** (کردستان. Kordestan) 26
- ۲۰- واسونک. **Vāssunak** (فارس. Fars) 28
- ۲۱- کوچه تر. **Kuchelara** (آذربایجان. Azarbaidjan) 31
- ۲۲- جهرمی. **Djahromi** (فارس. Fars) 32
- ۲۳- گل چنوری. **Gole Chonury** (کردستان. Kordestan) 34
- ۲۴- بولبولر آخور. **Būlbūllar okhur** (آذربایجان. Azarbaidjan) 36
- ۲۵- پیمان. **Peymān** (فارس. Fars) 37
- ۲۶- چینه خان. **Djeyyand khān** (بلوچستان. Baluchestan) 38

پیشگفتار

موسیقی محلی ایران که بدلیل حضور اقوام گوناگون، تأثیر آنها بر یکدیگر و تبادل فرهنگی دیرپای تاریخی با ملل دیگر از غنای چشمگیری برخوردار است، در کنار سایر اشکال موسیقی ایرانی یکی از مهم‌ترین سرچشمه‌های ریشه‌یابی موسیقی گذشته ما و منبعی پربار در شکل‌گیری موسیقی نوین ایران می‌باشد.

موسیقی محلی به عنوان بخشی ضروری از حیات فرهنگی مردم یک سرزمین، با زبان ساده و بی‌ریای خود بیانگر دردها و شادی‌ها، و زیر و بم‌های زندگی تاریخی گذشته آنها می‌باشد.

همزمان با تغییر پیرامون و شیوه‌های زندگی انسان، موسیقی و سایر جلوه‌های فرهنگی او نیز دستخوش دگرگونی و تحول می‌گردند. موسیقی محلی نیز که در اصل به شرایط زیستی-اجتماعی ویژه‌ای تعلق دارد، پیرو این دگرگونی‌ها، خود را با ضروریات جدید تطبیق داده و رفته رفته به اشکال نوینی پدیدار می‌گردد که می‌تواند طیفی وسیع از ساده‌ترین ملودیهای آوازی تا پیچیده‌ترین فرم‌های ارکستری را در برگیرد. از اینروست که پژوهش، مطالعه، نگهداری و حمایت از موسیقی محلی، پیش از اینکه آنها کاملاً دگرگون شوند، برای بررسی‌های علمی و ریشه‌یابی موسیقی کنونی، از وظایف مهم بنیادهای فرهنگی می‌باشد.

آشکال نوین موسیقی محلی از سوئی ریشه در فرهنگ یک سرزمین دارند و از سوی دیگر از طریق بهره‌جوئی از فرهنگ جهانی موسیقی که خود یکی از دستاوردهای فرهنگی مشترک همه اقوام و ملل جهان می‌باشد، آفاق‌های تازه‌ای را در پیشبرد موسیقی ملی یک سرزمین گشوده و متقابلاً با ارائه عناصری تازه و اصیل به گسترش و پربارتر شدن فرهنگ جهانی یاری می‌رسانند.

با اینکه موسیقی محلی به شکل اصیل خود اثری هنری در والاترین شکل ممکن است، پرداخت به اصطلاح هنری آن به منظور ایجاد آثاری نو، همواره در سراسر تاریخ موسیقی مورد توجه و علاقه آهنگسازان بوده است. از پالستینا و باخ گرفته تا موتزارت، بتهوون، برامس، ریمسکی کرساکف، چایکوفسکی، گریگ، اسمتانا، دورژاک، یاناچک، فایا، سیلیوس، راول، بریتن، کوپلند، بارتوک، استراوینسکی، لیگتی ویشمار آهنگسازان دیگر، که برخی از آنها از همین طریق به پایه‌ریزی مکاتب موسیقی ملی خود نائل گشته‌اند.

باید در نظر داشت که با هجوم روزافزون مایه‌واره‌ها و رسانه‌های گروهی، تبادل، امتزاج و دگرگونی فرهنگ‌ها سرعت و شتاب بیشتری یافته است و اگر در این شرایط سرزمینی نتواند با ایجاد یک مکتب منسجم هنری که پاسخگوی نیازهای معاصر لایه‌های گوناگون اجتماعی باشد به‌طور آگاهانه و فعالانه در این تبادل فرهنگی شرکت جوید چاره‌ای جز قرار گرفتن در شمار مصرف‌کنندگان فرهنگی نخواهد داشت.

انتشار دفاتر «ترانه‌های محلی ایران» کوششی است در جهت معرفی این گنجینه پربار و

امکانات فراوانی که در آن نهفته است و همچنین آشنائی هنرجویان با امکانات هارمونی گذاری و چند صدائی نویسی موسیقی ایرانی که از ابعاد گسترشی مهم موسیقی کنونی و آینده ما خواهد بود. چگونگی پرداخت این ترانه ها بسته به کاراکتر و امکانات هر ترانه شکل ویژه ای به خود می گیرد که در مجموع تنوع بیشتری به قطعات این کتاب میدهد. این قطعات از آنرو که با روحیه هنرجوی ایرانی توافق بیشتری داشته و از نظر فن نوازندگی نیز مسائل متنوعی را در سطوح مختلف در بر میگیرند، مواد مناسبی برای کاربرد در برنامه آموزشی پیانو و موسیقی میباشند. این نکته را نیز نباید از نظر دور داشت که در انتقال یک ملودی از آواز یا سازی به ساز دیگر، تغییراتی هر چند جزئی اجتناب ناپذیر است، زیرا هر ساز از نظر فنی و بیانی، زبان ملودیک ویژه خود را داراست و انتقال تحت اللفظی یک ملودی بروی یک ساز نتیجه چندان رضایتبخشی به همراه نخواهد داشت. برای حفظ سادگی و چیرگی ملودی های محلی، بجز چند مورد، ترانه ها به شکل قطعات بزرگتر و پیچیده تر بسط داده نشده اند و غالباً به افزایش یک پیش نوازی، میان نوازی و بخش پایانی بسنده شده است.

برخی از این ترانه ها در اصل شامل فواصل به اصطلاح ربع پرده ای میباشند که به علت نبودن این فواصل روی پیانو بوسیله فواصل همسایه آنها جایگزین شده اند، بطوریکه حالت اصلی آنها به گونه ای احساس شود، ولی تنظیم ها به گونه ای هستند که با وجود فواصل ربع پرده ای نیز قابل اجرا هستند و هماهنگی خود را حفظ میکنند.

برای آشنائی با گویش های گوناگون اقوام ایران و محتوای ترانه ها، اشعار برخی از این ترانه ها نیز با تلفظ و معنی شان در زیر نت های مربوطه آورده شده اند.

در گردآوری ملودی و اشعار این ترانه ها از مجموعه های «ترانه های روستائی ایران» تألیف روییک گریگوریان، «آهنگهای محلی مناطق جنوب ایران» و «آهنگهای محلی گیلان» تألیف لطف الله مبشری، «ترانه های محلی لرستان» تألیف حمید ایزدپناه، «ترانه های آذربایجان» تألیف داود محمدییکف، «بیست ترانه محلی فارس» تألیف محمد رضا درویشی، مجلات موسیقی، و نوارهای گوناگون موسیقی محلی سودجسته ام.

سیاوش پیضائی تابستان ۱۳۷۴

دختر بویراحمدی . Boirahmadi

فارس - Fars

Moderato $\text{♩} = 63$

S. Beizai

1

دختر بویراحمدی (فارس)

دختر بویراحمدی نویت ندونم یارگلم بیا بریم خونه خمون خونه خوتونه یارگلم
 گلم ای یار گلم گل عزیز دلم ای یارگلم
 گل لیلا اومد و گل من نیومد یارگلم خدای من امید من چرا نیومدی یارگلم
 گلم ای یار گلم گل عزیز دلم ای یارگلم
 رنگ هیچ گلی مثل روی تو نمیشه یارگلم چشمان من از دیدن تو سیر نمیشه یارگلم
 گلم ای یار گلم گل عزیز دلم ای یارگلم
 مرغک وحشی چرا رفتی چنین یارگلم مشکن دلم ای دلبرم ای نازنین یارگلم
 گلم ای یار گلم گل عزیز دلم ای یارگلم

Päche Leyli. پاچه لیلی

Gilan. گیلان

Allegretto $\text{♩} = 84$

S. Bei

2

9

13

17

Miri. میری Lorestan. لرستان

Andante $\text{♩} = 66$

S. Beizai

3

mf

1 2 1

Ped. * *Ped.* * *simile*

7

12

dim.

f

R.H. 2

Ped. * *Ped.* *

18

mf

22

dim. e rit.

R.H. 2

Ped. *